

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/250/2019
Identifikačné číslo spisu: 5115207656
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5115207656.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P., bytom Z., zastúpenej spoločnosťou STEHURA & partners, v. o. s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Stanislav Stehura proti žalovanej CARMEL Auto, s. r. o., so sídlom Na stanicu 22, 010 09 Žilina, IČO: 36 762 059, zastúpenej spoločnosťou Vojčik & Partners, s. r. o., so sídlom Rázusova 13, 040 01 Košice, IČO: 36 866 563, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Leo Teodor Vojčik, o neplatnosť výpovede, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6Cpr/2/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2019, sp. zn. 6CoPr/6/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. decembra 2017, č. k. 6Cpr/2/2015-149 určil, že výpoveď z pracovnoprávneho pomeru, daná žalobkyni žalovanou listom z 13. novembra 2014, je neplatná. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie konštatoval, že písomné rozhodnutie zamestnávateľa o zmene jeho úloh, technického vybavenia alebo o znížení stavu zamestnancov, s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách, je nevyhnutným predpokladom naplnenia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, podmieňujúceho platnosť výpovede pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa. Ak nie sú naplnené všetky predpoklady ktoréhokoľvek výpovedného dôvodu vymedzeného v ust. § 63 ods. 1 Zákonníka práce, nie je daná zo strany zamestnávateľa výpoveď zo zákonného dôvodu, je v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1 ods. 4 Zákonníka práce neplatná. Po zhodnotení dôkazov spôsobom podľa § 191 ods. 1 CSP súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná nepreukázala existenciu sporného rozhodnutia žalovanej o organizačnej zmene v písomnej forme. Považoval tak spornú výpoveď pre nedostatok písomného rozhodnutia zamestnávateľa (žalovanej) o organizačnej zmene podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka

práce za neplatnú a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Uviedol, že sa z dôvodu nadbytočnosti nezaoberal ďalšími dôvodmi neplatnosti spornej výpovede. Rovnako bez právneho významu považoval súd prvej inštancie žalovanou tvrdenú skutočnosť, že žalobkyňa sa 20. júna 2017 prostredníctvom právneho zástupcu vyjadřila k ponuke žalovanej na mimosúdne urovanie sporu opätovným nástupom žalobkyne do práce do trvalého pracovného pomeru. Z tejto skutočnosti žalovaná vyvodila záver, že žalobkyňa netrvá na ďalšom zamestnávaní, čo chcela preukázať výsluchom žalobkyne. Súd prvej inštancie považoval vykonanie tohto dôkazu za nadbytočné, a to jednak vzhľadom na to, že táto skutočnosť nemohla akokoľvek ovplyvniť rozhodnutie súdu v spore a jednak žalobkyňa podľa názoru súdu prvej inštancie ňou tvrdenú skutočnosť preukázala prepisom mailovej správy. Súd prvej inštancie uviedol, že pre nadbytočnosť sa nezaoberal dôkazmi predloženými žalovanou, ktoré mali spochybniť skutkové tvrdenia žalobkyne o účelovosti podanej spornej výpovede pracovného pomeru a nepovažoval za potrebné z týchto dôkazov vyvodzovať pre účely tohto rozhodnutia skutkové závery.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 27. februára 2019, sp. zn. 6CoPr/6/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Uviedol, že na rozhodnutie o organizačných zmenách zákon nevyžaduje, aby tieto zmeny boli zrealizované v čase, keď sa dáva výpoveď, musí však byť o nich už určeným spôsobom rozhodnuté. Takéto rozhodnutie musí byť prijaté (vydané) vždy v písomnej forme a malo by byť zamestnávateľom vyhlásené, či oznámené dotknutému zamestnancovi. Konštatoval, že hoci súd nie je oprávnený preskúmať rozhodnutie o organizačnej zmene, z ustálenej judikatúry vyplýva, že platnosť právnych úkonov (vrátane právnych úkonov smerujúcich ku skončeniu pracovného pomeru) je potrebné posudzovať k okamihu a so zreteľom na okolnosti, kedy bol právny úkon urobený. Rozhodnutie zamestnávateľa o organizačných zmenách, ktoré majú za následok nadbytočnosť konkrétneho zamestnanca, musí byť prijaté pred podaním výpovede a zákonom ustanoveným spôsobom. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalovaná nepreukázala existenciu sporného rozhodnutia o organizačnej zmene, ktorú by vydala v písomnej forme, a ktoré by bolo podkladom pre výpoveď, ktorú dala žalovaná žalobkyni listom z 13. novembra 2014. Rovnako podľa neho súd prvej inštancie správne uzavrel, že z kontextu vykonaného dokazovania vyplýva, že listina predložená žalovanou v konaní, datovaná 24. októbra 2014, bola len listinou vyhotovenou pre účely hromadného prepúšťania podľa § 73 Zákonníka práce, doručenou spolu s inými dokumentmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina 27. októbra 2014. Odvolací súd konštatoval, že žalovaná nepreukázala existenciu rozhodnutia o organizačnej zmene. Podľa odvolacieho súdu predmetná listina žalovanej obsahuje len tie skutočnosti, že žalovaná obdržala prudký pokles objednávok zo strany objednávateľa z Ruska o viac ako 50%; žalovaná musí pristúpiť (nie, že pristupuje) k zníženiu stavu zamestnancov, nakoľko nemá možnosť poskytnúť dotknutým zamestnancom inú prácu; že počet zamestnancov, ktorí musia byť prepustení, bude viac ako 10% zo všetkých aktuálnych zamestnancov a žalovaná si je tak vedomá, že pristúpi k hromadnému prepúšťaniu; opis kritérií pre výber zamestnancov pre hromadné prepúšťanie. Z obsahu predmetnej listiny však podľa odvolacieho súdu nevyplýva konkrétny počet zamestnancov, o ktorom zamestnávateľ rozhodol, že bude prepustený, resp. s koľkými zamestnancami ukončí pracovný pomer a ktorých konkrétnych pracovných pozícií by sa to malo týkať. Ak teda takouto informáciou žalovaná

24. októbra 2014 disponovala, v tento deň už malo byť aj rozhodnuté o rozsahu a štruktúre hromadného prepúšťania. Odvolací súd dodal, že rozhodnutie zamestnávateľa o organizačných zmenách, ktoré má za následok nadbytočnosť konkrétneho zamestnanca, musí byť prijaté v písomnej forme pred podaním výpovede.

3. Žalovaná podala voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že sudy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a tiež tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi

dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Namíeta, že navrhla vypočúť žalobkyňu, avšak súd dôkaz nevykonal, pričom má za to, že vykonanie dôkazu mohlo ovplyvniť rozhodnutie súdov. Konštatovanie odvolacieho súdu o nevykonaní tohto dôkazu z dôvodu, že dokazovanie by bolo podľa neho nadbytočné a že posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania je vecou súdov, považuje žalovaná za arbitrárne. Žalovaná poukazuje na to, že zámer žalovanej ako zamestnávateľa pristúpiť v budúcnosti k hromadnému prepúšťaniu, pokiaľ tento bol vyhotovený v písomnej forme, bez ohľadu na označenie príslušnej listiny, predstavuje rozhodnutie zamestnávateľa o organizačných zmenách v zmysle § 63 ods. 1 Zákonníka práce. Samotný Zákonník práce podľa žalovanej bližšie nešpecifikuje, čo okrem písomnej formy a toho, že z takéhoto rozhodnutia zamestnávateľa o organizačných zmenách má vyplývať zníženie počtu zamestnancov, s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce, má konkrétne rozhodnutie zamestnávateľa o takýchto organizačných zmenách obsahovať. Preto listina z 24. októbra 2014 podľa nej tieto atribúty spĺňa. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21Cdo/1105/2001, v zmysle ktorého „rozhodnutie zamestnávateľa nie je právnym úkonom, je to len hmotnoprávny predpoklad pre právny úkon. Pretože nejde o právny úkon, nie je možné ho preskúmať z hľadiska platnosti na súde. Súd sa môže len zaoberať otázkou, či také rozhodnutie bolo prijaté a či ho prijal zamestnávateľ“. Žalovaná ďalej namíeta, že podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce platí, že ak zamestnávateľ dal zamestnancovi neplatnú výpoveď alebo ak s ním neplatne skončil pracovný pomer okamžite alebo v skúšobnej dobe a ak zamestnanec oznámil zamestnávateľovi, že trvá na tom, aby ho naďalej zamestnával, jeho pracovný pomer sa nekončí, s výnimkou, ak súd rozhodne, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Ak teda súdy uznali výpoveď za neplatnú, mali podľa nej brať na zreteľ aj otázku spravodlivého požadovania od žalovanej, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Na základe uvedeného žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitne postavenie. Dovolanie aj naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí

do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP) alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala dokazovanie a nedostatočne zistený skutkový stav súdmi nižších inštancií, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné

na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. V súvislosti s námietkou žalovanej o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

19. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

20. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako aj s námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní, vyjadril sa aj k nevykonaniu žalovanou navrhovaného dôkazu. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom

na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom

na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva,

že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a s jeho skutkovými i právnymi závermi. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Postup odvolacieho súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne

nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

21. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

22. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

23. Najvyšší súd poukazuje na to, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu

ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

24. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

25. Žalovaná vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

26. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna a nie skutková, predmetná otázka musí byť zároveň nastolená v dovolaní. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania vykonaného listinným dôkazom zisťuje obsah právneho úkonu, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v právnom úkone vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán (zamýšľa sa nad tým, či je jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrené to, o čo išlo zmluvným stranám), sú výsledkom tohto zisťovania skutkové závery. Ak strana sporu v dovolacom konaní vytýka súdu, že predmetnú listinu z 24. októbra 2014 interpretoval nesprávne, v rozpore so skutočným obsahom, ide o dovoláciu námietku nevystihujúcu podstatu § 421 ods. 1 písm. b/ CSP,

lebo takáto námietka sa týka nesprávneho skutkového zistenia, na ktorom súd založil svoje právne závery. Pokiaľ totiž súd zisťuje obsah listiny rieši skutkové otázky (skúma a zamýšľa sa nad tým, či sú ustanovenia zmluvy jasné, aký majú zmysel, či si navzájom neprotirečia). Výsledkom tejto činnosti súdu sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové (nie právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie.

27. Jedným zo základných hmotnoprávných predpokladov použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce je existencia organizačnej zmeny, ktorou je písomné rozhodnutie zamestnávateľa alebo príslušného orgánu o tejto zmene. Súd prvej inštancie a odvolací súd založili svoj skutkový záver o neexistencii písomného rozhodnutia zamestnávateľa o organizačných zmenách. Predmetný, z výsledkov vykonaného dokazovania vyvedený hodnotiaci skutkový záver súdov, nepredstavuje právne posúdenie. Tento ich skutkový záver nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybniť. Dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný (aj) skutkový stav zistený odvolacím súdom.

28. Nie je zrejmé, v čom žalovaná videla nesprávne právne posúdenie pri rozhodnutí v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce. Žalovaná argumentuje, že súd rozhodne, že pracovný pomer nekončí, ak nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Odvolací súd sa k tomuto argumentu vyjadril, pričom nevidel dôvod o tom rozhodnúť, nakoľko návrh dohody o sporných nárokoch, ktorú uzavreli účastníci pracovnoprávneho vzťahu, nemožno považovať za vzdanie sa nejakých nárokov vyplývajúcich žalobkyni z pracovnoprávneho vzťahu so žalovanou, ani ho vykladať v tom zmysle, že žalobkyňa v ňom prejavila vôľu, že nemá záujem na ďalšom pokračovaní pracovnoprávneho pomeru u žalovanej.

29. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nemôže posudzovať správnosť skutkových zistení súdov alebo výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia dôkazov, premietajúci sa do skutkových zistení súdu. Skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

30. Žalovaná v rámci podaného dovolania v podstate zopakovala svoju obranu produkovanú počas celého priebehu konania, ktorá prevažne predstavovala (iba) polemiku, nesúhlas, či iný názor a jej videnie skutkového a právneho stavu, ktoré dôvody nie sú z povahy veci a ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu spôsobilé založiť spôsobilý predmet dovolacieho prieskumu.

31. Pokiaľ žalovaná poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 21Cdo/1105/2001, najvyšší súd predovšetkým konštatuje, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. R 71/2018, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017), pričom vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná poukazuje na predmetné rozhodnutie, nie je najvyššiemu súdu zrejmé, či žalovaná odvodzovala prípustnosť svojho dovolania aj odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu. Pre úplnosť treba uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu, spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu daná právna otázka ešte vyriešená nebola, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

32. Navyše, aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnou (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

33. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Pokiaľ dovolateľ neoznačí alebo nesprávne označí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, odvolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/14/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/141/2017).

34. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

35. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.